

Vergaderjaar 2008–2009

29 893

Veiligheid van het railvervoer

Nr. 87

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VERKEER EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 september 2009

Zoals eerder aangegeven¹ informeer ik u hierbij over:

1. de aanpak van onbeveiligde overwegen op druk bereden spoortrajecten conform de motie van het lid Van der Staaij²;
2. het onderzoek naar sluitingstijden van overwegen;
3. het aanbrengen van hangwerken onder de slagbomen van overwegen conform het Veiligheidsplan Spoorwegovergangen van de Socialistische Partij³.

Mijn conclusies over deze 3 punten zijn de volgende.

Ad 1. onbeveiligde overwegen op druk bereden spoortrajecten

Onbeveiligde overwegen hebben mijn aandacht. Zoals aangegeven in mijn brief aan uw Kamer van 8 april 2009 zijn voor alle onbeveiligde openbare overwegen op het druk bereden traject tussen Barneveld en Amersfoort maatregelen in voorbereiding dan wel recent uitgevoerd. Inmiddels heeft ProRail naar aanleiding van de motie van het lid Van der Staaij ook op alle andere vergelijkbaar drukke trajecten onderzoek gedaan. Op deze trajecten bevinden zich 27 onbeveiligde overwegen met een openbaar karakter⁴. Door middel van inspecties ter plekke en analyses van de ongevalhistorie is naar het oordeel van ProRail op geen van deze overwegen sprake van onacceptabele veiligheidsrisico's. Dit wordt ook door de Inspectie Verkeer en Waterstaat onderschreven. Desalniettemin zijn er op 8 onbeveiligde overwegen verbetermaatregelen mogelijk. In overleg met de betreffende gemeenten⁵ zullen deze verbeteringen worden aangebracht. Mogelijkheden daarvoor zijn het alsnog voorzien van een beveiligingsinstallatie of het opheffen van de overweg. Vanzelfsprekend zullen deze maatregelen in goed overleg met alle betrokken partijen plaatsvinden conform mijn brief aan uw Kamer van 24 oktober 2008⁶.

Zoals aangegeven in mijn brief aan uw Kamer van 8 april 2009 zullen de overige spoortrajecten met onbeveiligde overwegen met een openbaar

¹ Tijdens het Algemeen Overleg van 19 februari 2009 en toegezegd in mijn brief aan uw Kamer van 8 april 2009 (Tweede kamer vergaderjaar 2008–2009, 29 893, nr. 80).

² Tweede Kamer vergaderjaar 2008–2009, 31 700 A, nr. 59.

³ Uitgebracht in oktober 2008.

⁴ Dit betreft openbare overwegen dan wel particuliere overwegen met een openbaar karakter.

⁵ Het betreft de gemeenten Boxtel, Haaren, Hengelo, Rheden, Sittard-Geleen, Stein, Voorst.

⁶ Tweede Kamer vergaderjaar 2008–2009, kamerstuk 29 893, nr. 76.

karakter worden betrokken bij de evaluatie van de Tweede Kadernota Railveiligheid. Ik kom hier begin volgend jaar op terug.

Ad 2. sluitingstijden van overwegen.

Er vinden relatief veel ongevallen plaats bij stations. Tegen deze achtergrond is ProRail op mijn verzoek gestart met onderzoek naar sluitingstijden van overwegen. Als een overweg lang dicht ligt terwijl er geen trein langs komt kunnen weggebruikers de neiging krijgen te gaan slalommen of onder de overwegbomen door te kruipen. Dat kan tot gevaarlijke situaties leiden, zoals bijvoorbeeld bij het tragische ongeval op een overweg in Kapelle op 4 december 2008. ProRail heeft mij inmiddels geïnformeerd dat het hier gaat om circa 50 van de ruim 1000 overwegen. De overwegen in Gilze-Rijen waar het lid Roemer eerder naar verwezen heeft, horen hier ook bij¹. ProRail zal in het komend halfjaar verschillende mogelijkheden om de sluitingstijden te verkorten beproeven bij de overweg Hoge Larenseweg in Hilversum. Op basis van gedane praktijkervaringen zal ProRail volgend jaar in de vorm van maatwerk verbetermaatregelen implementeren.

Ad 3. hangwerken onder de slagbomen van overwegen.

Een andere maatregel die ik tref om de veiligheid te vergroten betreft het aanbrengen van hangwerken onder slagbomen van overwegen. ProRail heeft proeven gedaan met hangwerken onder de slagbomen van overwegen in Deurne en Oisterwijk. Daaruit is gebleken dat deze succesvol zijn en ervoor zorgen dat voetgangers en fietsers minder vaak onder de gesloten bomen doorgaan. ProRail start dan ook nog dit jaar met het aanbrengen van dergelijke hangwerken op ruim honderd geselecteerde locaties.

Zoals aangegeven in mijn brief aan uw Kamer van 9 juni 2009² is de doelstelling voor overwegveiligheid voor 2010 conform de Tweede Kadernota Railveiligheid inmiddels ruimschoots gehaald. Desalniettemin vallen er elk jaar slachtoffers te betreuren, in de eerste helft van 2009 helaas alweer negen. Met de hierboven genoemde maatregelen draag ik bij aan de verdere verhoging van de overwegveiligheid. Verdere verbetermaatregelen en ambities zal ik u begin 2010 toesturen naar aanleiding van de evaluatie van de Tweede Kadernota Railveiligheid.

ProRail geeft in bijgevoegde brief³ nadere achtergrondinformatie bij de uitgevoerde risicobeschoouwing van onbeveiligde openbare overwegen, het onderzoek naar dichtligtijden en de resultaten van de proeven met hangwerken onder de slagbomen van overwegen.

De minister van Verkeer en Waterstaat,
C. M. P. S. Eurlings

¹ AO 19 juni 2008.

² Tweede Kamer vergaderjaar 2008–2009, kamerstuk 29 893, nr. 84.

³ D.d. 24 augustus 2009, Kenmerk #1537472 RvB/BK20092408, ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.